

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 7. Теорія і методика професійної освіти

спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	обов'язковість дисципліни	Обов'язкова
освітня програма	«Теорія і методика професійної підготовки та менеджменту освіти»	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

ДРОЗДОВА Ірина Петрівна

Освіта - вища – 01 Освіта / Педагогіка

Науковий ступінь – докторка педагогічних наук

Вчене звання – професорка ВАК з 2014 року, професорка кафедри

Досвід роботи – 42 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка двох (одноосібних) і співавторка трьох монографій із педагогіки;
- авторка десяти навчальних посібників;
- співавторка багатьох методичних розробок із педагогіки і психології;
- авторка більше ніж двохсот наукових публікацій із психолого-педагогічних питань;
- Стажування в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II за темою : «Інновації у викладанні педагогічних дисциплін при підготовці фахівців у сучасних умовах європейської інтеграції України» з 21.03.2025 р. по 30.05.2025 р. Обсяг годин – 180/ 6 кредитів ЄКТС.
- міжнародне стажування at MARMARA UNIVERSITY, ISTANBUL, TURKEY on the theme «MULTICULTURALISM IN INTERCULTURAL TOLERANT COMMUNICATION OF EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE» for total of 180 hours during 24/03/2025-23/06/2025.
- Диплом учасника всеукраїнського проєкту «Педагоги України» за багаторічну сумлінну працю, вагомі здобутки та особистий внесок у розвиток освіти України (2025 р.);
- Сертифікат про підвищення кваліфікації Інституту цифровізації освіти НАПН України за програмою підвищення кваліфікації II онлайн школи «Цифрові технології в наукових дослідженнях» з 12.11.2024 р. по 12.12.2024 р. Обсяг годин – 90 /3 кредити ЄКТС;
- співпрацює з Науковим парком Херсонської державної морської академії «Інновації морської індустрії»;
- членкиня Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти».

Телефон	+380508813775	E-mail	irina4410059@gmail.com	Дистанційна підтримка	Google Meet, Moodle
---------	---------------	--------	--	-----------------------	---------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	<i>Метою вивчення дисципліни</i> є формування у здобувачів аспірантури системних знань і аналітичних компетентностей у сфері професійної освіти, а також практичних умінь застосування інноваційних педагогічних технологій для підвищення ефективності освітнього процесу.
------	---

Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, інтерактивні методи навчання (кейс-метод; проєктне навчання; групова робота та дискусії; цифрові освітні платформи).
Деталізація форм навчання і форм їх контролю	тестування, усне опитування; письмова робота, кейс-аналіз; практичне завдання, аналіз ситуацій; практична робота, презентація; проєктна робота; рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії; практичне завдання, тестування; підсумкове індивідуальне навчально-дослідне завдання.
Обсяг і форми контролю	<ul style="list-style-type: none"> 4 кредити ECTS (120 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні та семінарські заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	<ul style="list-style-type: none"> виконання індивідуально-дослідного завдання; творча активність; командна робота.
Умови зарахування	<ul style="list-style-type: none"> згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

Відповідність Стандарту освіти і освітньо-науковій програмі.	<p>Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні професійні задачі й проблеми в освітній і виробничій галузях відповідно до спеціалізації або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Здатність до формування системного наукового світогляду, гуманістичних ціннісних орієнтирів, культурного кругозору, професійної етики та академічної доброчесності в освітній та дослідницькій діяльності. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу наукової інформації, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; науково-професійного усного і письмового мовлення для представлення та обговорення наукових результатів. ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; виявляти ініціативу (лідерство), ефективно діяти в команді; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проєктами у сфері професійної освіти; розуміти тенденції менеджменту освіти, закономірності, принципи та методи управління навчально-творчою діяльністю здобувачів. ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; попереджати та розв'язувати організаційні конфлікти в освітній галузі.</p> <p>Фахові компетентності (ФК): ФК 1. Здатність розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки, окреслювати напрями подальших наукових розвідок в освітній галузі. ФК 2. Здатність до розуміння філософсько-світоглядних засад системних зав'язків між явищами там процесами у педагогічній системі, готовність до реалізації власного аксіологічного наукового потенціалу у галузі професійної освіти. ФК 3. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз проблем педагогічної науки та практики; передбачати шляхи подальшого розвитку освітньої галузі на основі професійної рефлексії та самоаналізу. ФК 8. Здатність демонструвати високу культуру професійної комунікації, наукового мовлення, бути обізнаним у сфері новітніх публікацій та нормативних видань у галузі професійної освіти. ФК 13. Здатність розпізнавати та реагувати на різноманітність студентів і складнощі освітнього процесу; застосовувати знання основ педагогічної теорії та практики, традиційні та інноваційні форми навчання і викладання. ФК 14. Здатність використовувати електронне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище; організовувати навчально-творчу діяльність здобувачів на основі застосування інноваційних педагогічних технологій у галузі професійної освіти. ФК 19. Здатність модифікувати, адаптувати, проєктувати методи та розробляти методіку науково-дослідницької діяльності в галузі професійної освіти з використанням сучасних комп'ютерних технологій. ФК 20. Здатність до наукової комунікації, аргументовано проводити наукові та просвітницькі заходи, дискусії в галузі професійної освітньо-наукової діяльності; на високому рівні презентувати дослідницьку роботу науковій спільноті, зокрема на міжнародному рівні. ФК 28. Здатність до підвищення кваліфікації, самоосвіти та саморозвитку, формування особистісного кар'єрного зростання у професійній сфері.</p> <p>Програмні результати (ПР): ПР 01. Знати, розуміти й усвідомлювати методологічні функції філософії освіти, основні парадигми, закономірності й загальні тенденції розвитку світової і вітчизняної теорії і методіки професійної освіти.</p>
---	---

ПР 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

ПР 03. Знати закономірності, принципи, сучасні підходи, методи та засоби планування, організації освітнього процесу вищої, фахової передвищої та професійної освіти

ПР 10. Знати методiku підготовки та проведення навчальних занять різних організаційних форм.

ПР 11. Знати методи навчання у професійній школі та якісні вимоги до їх вибору.

ПР 12. Знати наукові основи розробки та впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес.

ПР 15. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми професійної освіти, здійснювати порівняльно-педагогічний аналіз моделей розвитку світових систем професійної освіти на засадах загальнонаукової методології та академічної доброчесності.

ПР 30. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей і застосовувати одержані знання, уміння і навички для вирішення практичних задач і проблем у галузі професійної освіти.

ПР 47. Будувати і досліджувати моделі дидактичних процесів у галузі професійної освіти на основі інформаційно-цифрових технологій з відповідним рівнем якості.

ПР 53. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови професійної кар'єри, командної взаємодії.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.

Лекція 1.	Науково-теоретичні та нормативно-правові засади професійної освіти	ПЗ 1	Нормативно-правові документи, що регулюють діяльність системи освіти, визначають основні напрями її реформування й розвитку.	Самостійна робота	Підготувати аналітичну довідку про тенденції інтернаціоналізації професійної освіти України.
Лекція 2.	Неперервна професійна освіта. Концепція освіти впродовж життя.	ПЗ 2	Концепція освіти впродовж життя. Формальна, неформальна та інформальна освіта.		Розробити короткий стратегічний план розвитку освітньої програми або закладу з урахуванням тенденцій професійної освіти.
Лекція 3.	Розвиток професійної освіти в контексті сучасних освітньо-інтеграційних процесів. Особливості формування професійної освіти в умовах воєнного стану в Україні	ПЗ 3	Принципи гуманізації професійної освіти: гуманітаризація, фундаменталізація, системність, інтегративність, міждисциплінарність, тощо.		Проаналізувати особливості реформування сучасних систем професійної освіти в Україні та розвинених країн світу.
		ПЗ 4	Особливості організації освітньо-наукового процесу у закладах вищої освіти.		Написати есе «Трансформація освітнього середовища у закладах освіти України воєнного часу» із прикладами з практики.
					Підготувати кейс-аналіз на тему «Професійна орієнтація особистості, її складові, основні завдання та підходи до їх розв'язання».
					Провести самооцінку результатів освітньої діяльності та скласти план їх удосконалення.

Змістовий модуль 2. ДИДАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Лекція 4.	Дидактичний процес у професійній освіті.	ПЗ 5	Зміст професійної освіти. Зміни структури і змісту освітнього середовища у воєнний час.	Самостійна робота	Скласти таблицю закономірностей і принципів дидактики професійної освіти
Лекція 5.	Методичні засади організації освітньо-наукового процесу у професійній освіті.	ПЗ 6	Методи навчання у закладі вищої освіти. Форми організації навчання у ЗВО. Лекції, методика їх підготовки і проведення. Семінарське, практичне та лабораторне заняття, методика підготовки їх проведення. Самостійна		Зробити аналіз перспектив розвитку професійної освіти України у повоєнний час.
					Написати аналітичну записку щодо ситуативного моделювання в освітньому процесі ЗВО.

			навчально-пізнавальна діяльність студентів.		Підготувати матеріали лекції та семінарського заняття із застосуванням інтерактивних освітніх технологій з обговоренням методики їх підготовки і проведення.
Лекція 6.	Освітня інноватика. Активні й інтерактивні освітні технології у професійній освіті	ПЗ 7	Сутність і зміст освітньої інноватики у професійній освіті. Інноваційна активність. Педагогічна неологія.		Розробити приклади щодо формальної, неформальної й інформальної освіти в контексті неперервності. Підготувати письмовий звіт із пропозиціями щодо методів оброблення наукового матеріалу для дослідження.
Лекція 7.	Методологія, види і рівні педагогічних досліджень	ПЗ 8	Науково-дослідна робота у професійній освіті (бакалаврські, магістерські, докторські освітні програми), її сутність, завдання, напрями організації тощо.	Самостійна робота	Написати стислий план-проект з визначенням компонентів, функцій і видів контролю знань, умінь, компетентностей у ЗВО. Здійснити стислий аналіз наукового апарата (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза) дослідження з теорії і методики професійної освіти.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Брикова Т.М., Терешкін О.Г. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посібник. Електрон. дані. Харків: ХДУХТ, 2020. Назва з тит. екрана.</p> <p>2. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: навчальний посібник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ: Видавництво Ліра-К., 2017. 456 с. Режим доступу: http://lira-k.com.ua/preview/12230.pdf</p> <p>3. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 р. № 1556 –VII [Електронний ресурс] Режим доступу: Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. №40-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15/ed20150722</p> <p>4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Редакція від 16.07.2019 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19</p> <p>5. Законодавче забезпечення розвитку систем професійної освіти і навчання в країнах Європейського союзу: практ. посіб. / О.В. Бородієнко, О.П. Радкевич, О.В. Базелюк, М.М. Шимановський; за заг. ред. О.В. Бородієнко. Житомир: «Полісся», 2019. 188 с.</p> <p>6. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід: монографія. В.О. Радкевич, Л.П. Пуховська, О.В. Бородієнко, О.П. Радкевич, Н.В. Базелюк, Н.М. Корчинська, С.О. Леу, В.В.Артемчук; за заг. ред. В.О. Радкевич. Київ: ПІТО НАПН України, 2018. 223 с.</p>	Методичне забезпечення	<p>1. Дроздова І.П. Теорія і методика професійної освіти: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 015 (А5) Професійна освіта (за спеціалізаціями) / ДБТУ. Харків : ДБТУ, 2025. 45 с.</p> <p>2. Дроздова І.П. Формування мовної компетенції у студентів технічних спеціальностей вищих навчальних заходів Східної України : монографія. Харків, Видавництво «НТМТ», 2015. 259 с.</p> <p>3. Дроздова І.П. Становлення особистості сучасного фахівця нефілологічного профілю у процесі формування його професійного менталітету. Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: монографія / редкол.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Я.С. Фруктова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. С.726 – 749.</p> <p>4. Дроздова І.П. Міждисциплінарність і системність у змісті визначень технології навчання вищої школи як реалізація мети та завдань професійної підготовки фахівців. Науковий збірник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Кропивницький: КЛА НАУ, 2017. Випуск 1. С.317 – 325.</p> <p>4. Дроздова І. П. Ієрархія функцій методики навчання студентів-нефілологів для становлення їхньої особистості як майбутніх фахівців. ВІСНИК КНЛУ. Педагогіка та психологія. Том 40 (2024), С. 50-56.</p> <p>5. Дроздова І.П. Вимоги до професійних якостей викладачів фахових дисциплін аграрного ЗВО. ALFRED NOBEL UNIVERSITY JOURNAL OF PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY. 2024. № 2 (28). С.156-163.</p>
------------	--	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.ly/1HoWYh9>)

СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50
		50% від усередненої оцінки за модулі

		до 50	підсумкове тестування
Проміжний контроль	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.